

Rudolf Buchbinder

—*Projecte Diabelli* 2020

Palau Piano

Dimecres, 3 de novembre de 2021 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Membre de:

Programa

Rudolf Buchbinder, piano

I

Anton Diabelli (1781-1858)

Vals en Do

Noves Variacions sobre un vals de Diabelli
(2020)

Lera Auerbach (1973): Diabellical Waltz

Brett Dean (1961): Variation for Rudi

Toshio Hosokawa (1955): Verlust (Pèrdua)

Christian Jost (1963): Rock it, Rudi!

Brad Lubman (1962): Variation for R.B.

Philippe Manoury (1952): Zwei Jahrhunderte später (200 anys després)

Max Richter (1966): Diabelli

Rodion Sxedrín (1932): Variation on a theme by Anton Diabelli

Johannes Maria Staud (1974): A propos...de Diabelli

Tan Dun (1957): Blue Orchid

Jörg Widmann (1973): Diabelli-Variation

Variacions sobre un vals de Diabelli (1824)

Johann Nepomuk Hummel (1778-1837), Frédéric Kalkbrenner (1785-1849), Conradin Kreutzer (1780-1849), Franz Liszt (1811-1886), Ignaz Moscheles (1794-1870), Franz Xaver Wolfgang Mozart (1791-1844), Franz Schubert (1797-1828), coda: Carl Czerny (1791-1857)

II

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

33 Variacions sobre un vals de Diabelli, op. 120
(1823)

Tema: Vivace
Variació 1: Alla marcia maestoso
Variació 2: Poco allegro
Variació 3: L'istesso tempo
Variació 4: Un poco più vivace
Variació 5: Allegro vivace
Variació 6: Allegro ma non troppo e serio
Variació 7: Un poco più allegro
Variació 8: Poco vivace
Variació 9: Allegro pesante e risoluto
Variació 10: Presto
Variació 11: Allegretto
Variació 12: Un poco più moto
Variació 13: Vivace
Variació 14: Grave e maestoso
Variació 15: Presto scherzando
Variació 16: Allegro
Variació 17: Allegro
Variació 18: Poco moderato
Variació 19: Presto
Variació 20: Andante
Variació 21: Allegro con brio – Meno allegro – Tempo primo
Variació 22: Allegro molto, alla *Notte e giorno faticar* di Mozart
Variació 23: Allegro assai
Variació 24: Fughetta (Andante)
Variació 25: Allegro
Variació 26: (Piacevole)
Variació 27: Vivace
Variació 28: Allegro
Variació 29: Adagio ma non troppo
Variació 30: Andante, sempre cantabile
Variació 31: Largo, molto espressivo
Variació 32: Fuga: Allegro
Variació 33: Tempo di Menuetto moderato

Durada aproximada del concert: primera part 45 minuts | pausa
15 minuts | segona part 50 minuts

#clàssics #llegendes #novacreació

Les Noves Variacions Diabelli han estat encarregades pels Amics de la Música de Viena, Brucknerhaus Linz, Centro Nacional de Difusión Musical de Madrid, Gewandhaus de Leipzig, Fundação Calouste Gulbenkian de Lisboa, National Centre for the Performing Arts de Pequín, Palau de la Música Catalana, Philharmonie de París, Festival Estrelles de les Nits Blanques de Sant Petersburg, Fundació Ruhr Piano Festival i Tonhalle-Gesellschaft de Zuric,

Amb el suport de la Fundació Musical Ernst von Siemens

 ernst von siemens
musikstiftung

Poema

Inhalació

Si t'encaixa la paraula
és que la busques
sense saber-ho.

Si t'encaixa el so és que abans l'has dit per dins.

Si se t'encasta el pensament
és que tu el duies a sobre.

Fes de tot allò que vindrà allò que va ser
i no diguis que vivim en el cercle infinit
doncs som el cercle,
no només l'habitem.

Perquè de fet encaixa allò que fins i tot lluita amb ell mateix
i no hi ha res que no encaixi.

La separació és una fal·làcia.

Anna Gual

Contra la degradació/Molsa (2016)

Comentari

Projecte Diabelli 2020

Rudolf Buchbinder era encara un jove estudiant de piano a Viena quan va entrar en contacte per primera vegada amb les *Variacions Diabelli*, possiblement una de les operacions de màrqueting musical més profitoses de la història. El gran vincle que va establir amb la figura de Ludwig van Beethoven –el compositor que va respondre de manera més magistral l’encàrrec d’un espavilat editor vienès perquè un seguit d’autors escriguessin una variació a partir d’un petit vals de la seva autoria–, el va portar a enregistrar-les en dues oportunitats, tot afegint a les *33 Variacions sobre un vals de A. Diabelli, op. 120* del mestre de Bonn, les dels altres cinquanta compositors que van acceptar la invitació de l’editor.

El 2020, coincidint amb la celebració de l’Any Beethoven i amb la llibertat interpretativa que li ha regalat el pas del temps, Buchbinder va abordar de nou aquest repertori enriquint-lo amb una iniciativa personal que l’amplifica i el posa en diàleg amb la música i els creadors del nostre temps. Seguint els passos del que va fer Anton Diabelli ara fa dos-cents anys, Buchbinder ha demanat a dotze autors contemporanis, entre ells Jörg Widmann, compositor convidat de la temporada del Palau de la Música Catalana, que fessin també la seva pròpia lectura del vals de Diabelli. El resultat de la iniciativa el descobrim avui en aquest recital, un veritable pont entre dos segles d’història de la música.

Com ja s'ha dit, les *Variacions Diabelli* van ser concebudes per Anton Diabelli com una operació per donar més projecció a la seva editorial, tot reunint i publicant en un únic quadern les variacions que hi havien d'escriure els millors compositors del moment. En va rebre cinquanta; entre les quals, obres de Czerny, Hummel, Schubert, Liszt i, fins i tot, del fill més jove de Mozart. Hi faltava, però, el nom més gran de la música vienesa. Inicialment, Beethoven, un home ja de cinquanta anys, va desestimar la proposta, però va acabar canviant de parer i s'abocà a la tasca, que encetà el 1819 i completà al principi del 1823. El resultat no en va ser una, sinó 33 variacions que avui constitueixen una de les més grans creacions per a piano del compositor; una obra mestra atrevida, exuberant i virtuosa, un exhibició d'emocions sota la qual subjau un extraordinari sentit de l'humor. Només rebre-les, Diabelli les va publicar com a "Llibre I" del seu projecte i les altres cinquanta, enfosquides pel geni de Beethoven, es van editar l'any següent.

L'extraordinari recital d'avui ens permet confrontar en una mateixa audició aquest singular corpus pianístic, tot començant pel *Vals en Do major*, gènesi del projecte. A partir d'aquí el programa desenvoluparà la resposta dels dotze compositors contemporanis, en què, a més de Widmann –atenció a la seva citació de la *Marxa Radetzky* de Strauss– trobem creacions com la de l'especialista en música de cinema, Max Richter o la russa Lera Auerbach, que amb al seu delicat *Diabellical Waltz* es converteix en l'única representant de la creació actual femenina del conjunt. El concert tampoc no oblida la resta de músics que van participar en la convocatòria de Diabelli, dels quals el solista ha seleccionat vuit. Entre ells, cal destacar la inspirada melodia que va escriure Franz Schubert, a més de la tumultuosa variació de Franz Liszt, aleshores un nen d'onze anys. La gran obra de Beethoven tanca un recital que deixa palès com, de vegades, un projecte comercial pot esdevenir un gran triomf per a la cultura.

Ana María Dávila, *periodista musical*

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

vocento

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

Biografia

Rudolf Buchbinder, piano

© Rita Newman

És un dels intèrprets llegendaris del nostre temps. L'autoritat d'una carrera de més de seixanta anys es combina de manera única amb l'esperit i l'espontaneïtat en la seva interpretació del piano. Tradició i innovació, fidelitat a l'obra i llibertat, autenticitat i cosmopolitisme es fonen en la seva lectura de la gran literatura pianística. És considerat tot un referent, especialment com a intèrpret de les obres de Ludwig van Beethoven. Ha interpretat les *32 Sonates per a piano* cíclicament més d'una seixantena de vegades arreu del món i ha continuat desenvolupant la història de la interpretació d'aquestes obres durant dècades.

Amb l'edició Buchbinder-Beethoven, Deutsche Grammophon (DG) acaba de llançar l'enregistrament complet de les *32 Sonates per a piano* i els cinc *Concerts per a piano* just abans dels 75 anys del pianista. Buchbinder va ser el primer a tocar la integral de *Sonates per a piano* al Festival de Salzburg el 2014 en un festival d'estiu, interpretació enregistrada en DVD en directe per a Unitel i ara també està disponible en una capsa de 9 CD. La recopilació sensacional dels cinc *Concerts per a piano* de Beethoven es va gestar la temporada de concerts 2019-20 a la sala del Musikverein de Viena. Han acompanyat Buchbinder, la Gewandhausorchester de Leipzig, sota la direcció d'Andris Nelsons; la Wiener Philharmoniker amb Riccardo Muti, i la Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Münchner Philharmoniker i Staatskapelle de Dresden, sota les ordres dels seus titulars, Mariss Jansons, Valery Gergiev i Christian Thielemann, respectivament. Concerts que s'han enregistrat tots en directe.

Com a contribució a les celebracions del 250 aniversari de Ludwig van Beethoven, va iniciar un cicle de noves variacions de Diabelli. Basat en la gènesi de les *Variacions Diabelli, op. 120* de Beethoven, va encarregar-ne de noves a compositors rellevants del nostre temps: Lera Auerbach, Brett Dean, Toshio Hosokawa, Christian Jost, Brad Lubman, Philippe Manoury, Max Richter, Rodion Sxedrín, Johannes Maria Staud, Tan Dun i Jörg Widmann. El resultat són les onze *Noves Variacions Diabelli*, que l'artista va estrenar al Musikverein de Viena i que han esdevingut una part dels seus programes de gira per Europa, l'Àsia i els Estats Units. Onze sales de concerts d'arreu han intervingut com a coproductores del projecte, amb el suport de la Fundació Musical Ernst von Siemens. El projecte reflecteix el treball de Beethoven en el present i mostra d'una manera impressionat la universalitat del seu llenguatge més enllà de qualsevol frontera.

El març del 2020 Deutsche Grammophon va llançar el primer enregistrament mundial de les *Noves Variacions Diabelli* amb un àlbum que inclou les *Variacions Diabelli* que Buchbinder va registrar per darrera vegada el 1976. El doble àlbum, titulat *El Projecte Diabelli*, ha marcat l'inici de la seva associació en exclusiva amb DG. El mateix 2020 va fer un enregistrament en directe del *Primer Concert per a piano* de Beethoven amb Christian Thielemann i la Berliner Philharmoniker.

És membre honorari de la Wiener Philharmoniker, la Societat d'Amics de la Música de Viena, de la Wiener Konzerthausgesellschaft, de la Wiener Symphoniker i de la Israeli Philharmonic Orchestra. És el primer solista que ha rebut la Insígnia d'Or d'Honor de la Sächsische Staatskapelle de Dresden.

Buchbinder atorga una gran importància a la recerca de les fonts. La seva col·lecció de música privada inclou 39 edicions completes de les *Sonates per a piano* de Beethoven, com també un ampli arxiu de primeres impressions, edicions originals i còpies de les parts manuscrites per a piano dels dos *Concerts per a piano* de Johannes Brahms.

Com a director artístic, és el responsable del Festival Grafenegg, que ha estat un dels festivals orquestrals més influents d'Europa des que es va fundar ara fa quinze anys.

Rudolf Buchbinder ha publicat una autobiografia titulada *Da capo* i el llibre *My Beethoven. Life with the master*. I el seu darrer llibre, *The last waltz* es va publicar amb motiu de l'estrena de les *New Diabelli Variations* el març del 2020 i inclou 33 textos sobre Beethoven, Diabelli i la interpretació al piano.

Més informació: www.buchbinder.net

Palau de la Música Catalana Temporada 2021–2022

Celebrem la vida!

Leonidas Kavakos & Orquestra
Simfònica de la Ràdio de Berlín

Cantates i himnes de Nadal de Bach amb

Gabrieli Consort &
Players & McCreech

Quatre últimes cançons de Strauss amb

Malin Byström, Filharmònica
de Bergen & Gardner

Philharmonia Orchestra
& Rouvali

L'enfance du Christ de Berlioz amb

John Eliot Gardiner

Missa en Si menor de Bach amb

Balthasar Neumann Chor
& Ensemble & Hengelbrock

Yuja Wang

King Arthur i The fairy queen de Purcell amb

Vox Luminis

La consagració de la primavera de Stravinsky amb

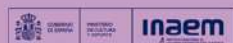
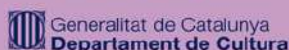
Les Siècles & Roth

Integral de Simfonies de Brahms amb

Orquestra Simfònica de la
Ràdio Sueca & Harding

Més informació i venda
d'entrades a www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

També et pot interessar...

Palau Piano

Dilluns, 22.11. 2021 - 20 h

Sala de Concerts

Benjamin Grosvenor, piano

J. Brahms: *Intermezzi*, op. 117

F. Chopin: *Sonata n.º 3*

F. Liszt: *Berceuse*

F. Liszt: *Sonata per a piano en Si menor*, S. 178

Preus: de 20 a 30 euros

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

